

Vaccineren tegen

In de afgelopen jaren bleek dat een infectie met blauwtong serotype 8 (BTV-8) tot problemen met de vruchtbaarheid, uiergezondheid en melkproductie leidt. Onderzoek van de GD bevestigt dat koeien met BTV-8 veel moeilijker drachtig worden en minder melk produceerden. Vaccineren voorkomt dit.

blauwtong helpt

In de lente van 2008 zijn 15 melkveebedrijven geselecteerd die de koeien niet vaccineerden tegen BTV-8. Daarnaast is er onderzoek gedaan op 10 melkveebedrijven die wel tegen BTV-8 vaccineerden in dezelfde regio.

De niet gevaccineerde runderen werden elke drie weken getest op BTV-8. Indien een koe besmet raakte, werd gekeken of ze drachtig was en als dat het geval was werd het kalf na de geboorte getest op de aanwezigheid van het blauwtongvirus. Tegelijkertijd zijn elke maand ook nieuwgeboren kalveren van gevaccineerde koeien getest op de aanwezigheid van virus. De inseminatie- en MPR-gegevens zijn, na toestemming van de eigenaar, beschikbaar gesteld door CRV.

Alle niet gevaccineerde bedrijven besmet

Op alle 15 niet gevaccineerde bedrijven vond verspreiding van BTV-8 plaats. In 2008 zijn 185 van de 1074 koeien besmet geraakt met BTV-8 (17,2%). De meeste besmettingen vonden plaats in september. In die maand raakten 7,0% van de koeien zonder afweerstoffen besmet.

Minder vruchtbaar door BTV-8

Runderen die besmet raakten met BTV-8 waren minder vruchtbaar in vergelijking met de niet besmette en met de gevaccineerde runderen, zie hiervoor tabel 1. Runderen die rond het moment van eerste inseminatie met BTV-8 besmet raakten, moesten vaker hergeïnsemineerd worden (lagere kans op een non-return) dan runderen die niet besmet waren. Daarnaast hadden besmette runderen meer inseminaties en meer tijd nodig om drachtig te worden.

De BTV-8 infectie bleek geen effect te hebben op het percentage verwerpers. Dit is opmerkelijk aangezien in eerdere studies wel is aangetoond dat een BTV-8 infectie de kans op verwerpen verhoogt. Dat kan aan een verschil in de definitie van 'verwerper' liggen en aan het kleine aantal onderzochte dieren.

Hoger celgetal, lagere productie door BTV-8

In de periode waarin de koeien besmet raakten met BTV-8 was de melkproductie lager en het celgetal licht verhoogd. De kans op een celgetalattentie bleek niet verhoogd. In de periode waarin de koeien de BTV-8 infectie doormaakten hadden ze een totale daling in melkgift van ongeveer 60 liter en was het celgetal gemiddeld 30.000 cellen/ml verhoogd.

Overdracht van koe op kalf

In totaal zijn 48 kalveren geboren uit koeien die tijdens de dracht geïnfecteerd waren geraakt met BTV-8. Bij 10 van deze 48 kalveren werd eveneens BTV-8 virus aangetoond. Dit betekent

dat er in 2008 bij 21% van de met BTV-8 besmette koeien, overdracht van koe naar ongeboren kalf heeft plaatsgevonden. De kalveren waarbij BTV-8 virus werd gevonden na de geboorte waren vooral afkomstig van koeien die tijdens de laatste 4 maanden van de dracht besmet waren geraakt (figuur 2). Van de koeien die in 2008 gevaccineerd waren, zijn 256 kalveren getest op BTV-8 virus. Bij géén van deze kalveren werd BTV-8 virus aangetoond. Vaccinatie blijkt dus het gewenste effect te hebben.

Samengevat: vaccineren is waardevol

In 2008 raakten in deze studie 17% van de niet gevaccineerde koeien zonder afweerstoffen tegen BTV-8 besmet. De veehouders die meewerkten aan deze studie zagen echter geen klinische symptomen van blauwtong in hun koeien. Toch vonden we wel een negatief effect van de besmetting op de vruchtbaarheid en melkproductie van de koe. Daarnaast werd van 21% van de drachtige koeien die besmet raakten het ongeboren kalf besmet. Vaccineren kan schade door vruchtbaarheidsproblemen en melkproductieverliezen voorkomen. Daarnaast beschermt vaccinatie tegen overdracht van het BTV-8 virus van koe naar het ongeboren kalf. Het onderzoek laat zien dat vaccineren alleen maar voordelen biedt. Dit ondersteunt het advies om ook in 2010 gevoelige dieren te vaccineren.

Tabel 1. De vruchtbaarheid resultaten van met BTV-8 besmette, niet besmette en gevaccineerde koeien.

	Niet gevaccineerde besmet geraakte koeien	Niet gevaccineerde koeien die niet besmet zijn geraakt	Gevaccineerde koeien
Non return %	37,9	70,2	71,8
Gemiddeld aantal inseminaties	3,4	1,8	1,8
Gemiddeld aantal dagen tussen 1e en laatste inseminatie	128	39	35
% verwerpers tussen 100 en 260 dagen	9,5	11,0	9,6

Figuur 2. Aantal kalveren waarbij wel of geen BTV-8 virus is aangetoond, geboren uit koeien die tijdens de dracht besmet zijn geraakt met BTV-8

